

BIURO
TRYBUNAŁU KONSTITUCYJNEGO
Zespół Wstępnej Kontroli
Skarg Konstytucyjnych i Wniosków

Warszawa, dnia 13 grudnia 2013 r.

Sygn. akt Tw 16/13

Adwokat
Błażej Gazda
Kancelaria Adwokacka MAXIMUS
Plac Wolności 7
50-071 Wrocław

W załączeniu przesyłam odpis postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2013 r. (sygn. akt Tw 16/13) o **odmowie nadania dalszego biegu wnioskowi**.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) wnioskodawca może wnieść na to postanowienie zażalenie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.

Do wiadomości:
Ogólnopolskie Stowarzyszenie
Kadry Kierowniczej Oświaty
ul. Żniwna 58
10-811 Olsztyn

DYREKTOR ZESPOŁU
Wstępnej Kontroli Skarg i Wniosków
Beata Szepietawska
Beata Szepietawska

POSTANOWIENIE

Warszawa, dnia 12 grudnia 2013 r.

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Małgorzata Pyziak-Szafnicka

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym wniosku Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kadry Kierowniczej Oświaty o zbadanie zgodności:

art. 88 ust. 2a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela
(Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, ze zm.) z

art. 2 i art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

postanawia:

odmówić nadania dalszego biegu wnioskowi.

UZASADNIENIE

W dniu 23 sierpnia 2013 r. do Trybunału Konstytucyjnego wpłynął wniosek Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kadry Kierowniczej Oświaty (dalej: Stowarzyszenie, wnioskodawca) o stwierdzenie niezgodności art. 88 ust. 2a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, ze zm.; dalej: Karta Nauczyciela) z art. 2 i art. 32 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.; dalej: ustawa o TK) wszczęcie postępowania przed Trybunałem następuje na podstawie wniosku pochodzącego od uprawnionego podmiotu. To, czy wnioskodawca jest podmiotem uprawnionym do złożenia wniosku, podlega wstępnemu rozpoznaniu prowadzonemu na podstawie art. 36 przywołanej ustawy. Wstępne rozpoznanie zapobiega nadaniu biegu wnioskowi wtedy, gdy postępowanie wszczęte przed Trybunałem Konstytucyjnym podlegałoby umorzeniu z powodu niedopuszczalności wydania orzeczenia (art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK), uzasadnionej złożeniem wniosku przez podmiot do tego nieuprawniony. Tym samym wstępne rozpoznanie umożliwia - już w początkowej fazie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym - eliminowanie spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozpoznania.

2. Trybunał Konstytucyjny przypomina, że podmioty, które mogą wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawach określonych w art. 188 Konstytucji, zostały wyliczone w art. 191 ust. 1 Konstytucji. Zgodnie z nim dokonania hierarchicznej kontroli zgodności przepisów przez sąd konstytucyjny mogą domagać się, po pierwsze, podmioty legitymowane generalnie, wymienione a art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji, po drugie, podmioty mające legitymację ograniczoną rzeczowo (art. 191 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 186 ust. 2, art. 191 ust. 1 pkt 3-5 w zw. z art. 191 ust. 2 Konstytucji). Trybunał Konstytucyjny zwraca uwagę, że w art. 191 ust. 1 Konstytucji ustrojodawca nie wymienił stowarzyszeń.

3. Z dokumentów dołączonych do wniosku wynika, że Stowarzyszenie jest wpisane w Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej: KRS) do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (nr KRS 0000138994).

3.1. Nie ulega wątpliwości, że Stowarzyszenie nie może być zakwalifikowane do żadnej z kategorii podmiotów wymienionych w art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji. Wnioskodawca nie jest także podmiotem, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 2 Konstytucji. Nie należy też do żadnej z grup podmiotów, o których mowa w art. 191 ust. 1 pkt 3 i 5 Konstytucji.

3.2. Działając w formie prawnej stowarzyszenia, wnioskodawca, co oczywiste, nie spełnia kryteriów, na podstawie których można go uznać za organizację pracodawców albo za związek zawodowy (art. 191 ust. 1 pkt 4 Konstytucji).

Należy zasygnalizować, że § 6 statutu Stowarzyszenia (dalej: statut) - z którego wnioskodawca wywodzi swoją legitymację do występowania w postępowaniu sądowokonstytucyjnym - nie dowodzi, iż celem tego Stowarzyszenia jest reprezentowanie kadry kierowniczej oświaty w perspektywie praw i obowiązków pracowniczych. W świetle § 6 statutu celami Stowarzyszenia są: działania na rzecz zwiększenia efektywności polskiego systemu oświaty; działalność oświatowa, w tym popularyzowanie wiedzy z zakresu zarządzania oświatą i prawa w oświacie; wyrażanie opinii w sprawach dotyczących oświaty; oddziaływanie sposobami prawnie dozwolonymi na władze samorządowe i państwowe w sprawach służących rozwojowi oświaty (oraz wysuwanie postulatów w tym zakresie); wymiana informacji, doświadczeń oraz ułatwianie kontaktów w środowisku kadry kierowniczej oświaty i kadry nauczycielskiej; wspomaganie kadry kierowniczej oświaty.

3.3. Wnioskodawca nie twierdzi też, że - choć działa w formie prawnej stowarzyszenia - uważa się za organizację zawodową i z takiej pozycji domaga się dokonania abstrakcyjnej kontroli norm - art. 191 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 191 ust. 2 Konstytucji (por. postanowienia z dnia 1 września 2008 r. i 7 stycznia 2009 r., Tw 13/08, OTK ZU nr 1/B/2009, poz. 5 i 6).

3.4. Z powyższych względów należy stwierdzić, że Stowarzyszeniu nie przysługuje legitymacja do występowania do Trybunału Konstytucyjnego o dokonanie hierarchicznej kontroli zgodności norm (art. 191 ust. 1 Konstytucji). Okoliczność ta uzasadnia odmowę nadania wnioskowi dalszego biegu ze względu na niedopuszczalność wydania orzeczenia (art. 36 ust. 3 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK).

4. Nawet gdyby Stowarzyszenie - twierdząc, że występuje do Trybunału Konstytucyjnego "na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 (...) ustawy zasadniczej)" - wykazało, iż domaga się hierarchicznej kontroli zgodności norm jako jeden z podmiotów, o którym mowa w tym przepisie (np. jako działająca w formie stowarzyszenia organizacja zrzeszająca przedstawicieli określonej profesji), i tak musiałoby jeszcze udowodnić, że ma ogólnokrajowy charakter.

W obowiązującym stanie prawnym kontroli legitymacji wnioskodawcy nie można ograniczyć jedynie do odczytania jego nazwy, czy też wywiedzenia ogólnokrajowego charakteru ze statutowo określonego terytorialnego zakresu działania, obejmującego obszar Rzeczypospolitej Polskiej (§ 3 statutu Stowarzyszenia). Aby stwierdzić, że władze danego podmiotu są uprawnione do występowania z wnioskami do Trybunału Konstytucyjnego, trzeba zbadać, czy podmiot ten rzeczywiście ma charakter ogólnokrajowy. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, takiego badania należy dokonywać, korzystając - przede wszystkim - z danych ujawnionych w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, w szczególności z wpisów zawartych w rubryce 3 działu 1, informujących o jednostkach terenowych lub oddziałach organizacji. Trybunał Konstytucyjny podkreśla, że organizacje, które faktycznie mają takie struktury, mogą je ujawnić zgodnie z § 148 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestrów wchodzących w skład Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowej treści wpisów w tych rejestrach (Dz. U. Nr 273, poz. 1616).

Na podstawie odpisu aktualnego (nr KRS: 0000138994) z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dołączonego do akt niniejszej sprawy, Trybunał Konstytucyjny ustalił, że Stowarzyszenie nie ma jednostek terenowych ani oddziałów, co potwierdza brak wpisów w rubryce 3 działu 1 rejestru.

Trybunał Konstytucyjny stwierdza zatem, że Stowarzyszeniu nie można przypisać charakteru ogólnokrajowości w rozumieniu art. 191 ust. 1 pkt 4 Konstytucji. Okoliczność ta uzasadnia odmowę nadania wnioskowi dalszego biegu (art. 36 ust. 3 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK).

5. Niezależnie od powyższego Trybunał Konstytucyjny zbadał, czy wnioskodawca podjął stosowną uchwałę, która jest wymagana do zainicjowania kontroli konstytucyjności kwestionowanego przepisu.

5.1. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Trybunału Konstytucyjnego wola uprawnionej władzy lub uprawnionego organu, które zazwyczaj mają strukturę kolegialną, znajduje wyraz w podejmowanych przez nie uchwałach. Tryb podjęcia uchwały regulują właściwe przepisy (np. statut), treść podjętej uchwały zostaje zaś zapisana w protokole z posiedzenia tej władzy lub tego organu. Podjęta przez uprawnioną władzę lub uprawniony organ podmiotu, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 4 Konstytucji (notabene także podmiotu, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 Konstytucji) uchwała w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego stanowi *conditio sine qua non* wszczęcia postępowania z inicjatywy tego podmiotu (zob. postanowienie TK z 1 lipca 2010 r., Tw 10/10, OTK ZU nr 4/B/2010, poz. 243).

Aby ustalić, że wniosek pochodzi od właściwej władzy lub właściwego organu podmiotu, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 4 Konstytucji (notabene także podmiotu, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 Konstytucji), a nie od osoby, która go sporządziła i podpisała, potrzebny jest dowód, że wniosek ten został złożony na podstawie uchwały podjętej przez uprawnioną władzę lub uprawniony organ. Zatem do wniosku należy dołączyć odpis uchwały tej władzy lub tego organu. Uchwałę i wniosek musi cechować minimalna zbieżność, która obejmuje wskazanie kwestionowanego przepisu (przedmiot kontroli), wyrażenie woli wyeliminowania tego przepisu z porządku prawnego oraz sformułowanie zarzutu niezgodności z przepisem aktu normatywnego o wyższej mocy prawnej (wzorzec kontroli).

W związku z powyższym skierowany do Trybunału Konstytucyjnego wniosek, który nie stanowi ścisłej realizacji uchwały podjętej uprzednio przez uprawnioną władzę lub uprawniony organ podmiotu, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 4 Konstytucji (notabene także podmiotu, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 Konstytucji), nie może być uznany za pismo skutecznie wszczynające postępowanie (art. 31 ust. 1 ustawy o TK).

5.2. W dniu 3 marca 2013 r. Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia (dalej: Walne Zebranie) podjęło uchwałę nr 3/2013 w sprawie wyznaczenia kierunków działań Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kadry Kierowniczej Oświaty na kolejny okres

sprawozdawczy. Trybunał Konstytucyjny ustalił, że w tej uchwale, podjętej na podstawie § 17 ust. 2 lit. a statutu - przewidującego kompetencję Walnego Zebrania do określania głównych kierunków działania Stowarzyszenia - władza ta postanowiła: "Stowarzyszenie w 2013 r. będzie działać poprzez dokończenie prac związanych ze złożeniem wniosku do Trybunału Konstytucyjnego, w sprawie niekonstytucyjności art. 88 ust. 2a ustawy - Karta Nauczyciela" (§ 1 pkt 6).

W ocenie Trybunału Konstytucyjnego nie ulega wątpliwości, że wola dokończenia prac związanych ze złożeniem wniosku nie jest równoznaczna z wolą wyeliminowania przepisu z porządku prawnego. W konsekwencji Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że podjęcia przez Walne Zebranie powyższej uchwały nie można uznać za skuteczne złożone oświadczenie woli w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego. Okoliczność ta uzasadnia odmowę nadania wnioskowi dalszego biegu (art. 36 ust. 3 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK).

Jednocześnie trzeba podkreślić, że tak rozumiana wadliwość uchwały nie może zostać uznana za brak formalny, który podlegałby usunięciu w trybie art. 36 ust. 2 ustawy o TK (zos. postanowienie TK z dnia 25 listopada 2003 r., Tw 30/03, OTK ZU nr 4/B/2003, poz. 209).

6. Trybunał Konstytucyjny zwraca uwagę na to, że skonkretyzowanie wzorców kontroli, tzn. wskazanie art. 2 i art. 32 Konstytucji, nastąpiło dopiero w samym wniosku.

Trybunał Konstytucyjny przypomina, że pełnomocnik wnioskodawcy (również podmiot sporządzający lub podpisujący wniosek) jest zobowiązany do działania w granicach i zakresie udzielonego umocowania. Nie ma tym samym kompetencji do samodzielnego wyrażenia woli wyeliminowania określonego przepisu z porządku prawnego ani do wskazania wzorców kontroli, gdyż wiąże go treść uchwały w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego.

Z powyższych względów Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że rozpatrywany wniosek pochodzi od podmiotu nieuprawnionego. Okoliczność ta uzasadnia odmowę nadania wnioskowi dalszego biegu (art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK).

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

Małgorzata Pyziak-Szafnicka

za zgodność z oryginałem

Warszawa, dnia 13. grudnia 2013r.

DYREKTOR ZESPÓŁU...
Wstępnej Kontroli Skarg i Wniosków

Beata Szepietowska